

TW 310 MD13ENPFI13 *Consolidarea
sistemului PPP în RM*

Parteneriat public-privat

Evaluarea proiectelor potențiale

Comparatorul Sectorului Public

Silke Fürstenau

This project is financed by the European Union

The PPP procurement process in Germany

Agreed procedure between central and regional government

The phases in the PPP procurement process

Steps in examining PPP profitability

Phase I	Determining needs, financeability and profitability of measures	
	PPP test for suitability	▼ Preliminary decision for or against continuing to pursue varies PPP options
Phase II	Drawing up conventional comparative values (Public Sector Comparator – PSC)	
	Provisional examination of profitability	▼ Preliminary decision for or against publishing call for tender
	Determining the maximum amount to be appropriated in the budget (budget readiness)	▼ Appropriation in budget and call for tender
Phase III	Final profitability analysis	▼ Final decision on awarding and signing of contract
Phase IV	Project controlling	

Parteneriat public-privat

- Proiect de referință / Cadru de condiții
- Determinarea de cantități și calități cerute, perioada de timp a proiectului, posibilitati de finantare
- Determinarea a
 - Costurilor
 - de tranzactie
 - de implementare
 - de operare
 - Elementelor de venit
 - Riscurilor

Colectare de date

- Nomenclatura datelor
- Data colectării
- Statutul datelor (Valabilitate, lipsă de actualitate)
- Format
- Datele pentru fiecare an (durata proiectului)

Identificarea și evaluarea riscurilor

- Risc – pierderi ori daune posibile
- Identificarea riscurilor

- Valoare la risc = probabilitate de apariție (%) x nivelul de daune (%)

Matricea de riscuri (Exemplu)

probabilitate

5 Aproape sigura, ~90%	x	z	y	y	y
4 Foarte probabila, ~70%	x	z	z	y	y
3 Probabila, ~50%	x	x	z	z	y
2 Putin probabil, ~30%	x	x	x	z	z
1 improbabil, ~10%	x	x	x	x	z
	1 Impact minim	2 Crestere de buget sau costuri <10%	3 Crestere de buget sau costuri <50%	4 Crestere de buget sau costuri 70%	5 Depaseste pragul bugetar

consecinta

Tratamentul riscurilor

Opțiuni de tratament pot fi:

- A) Riscuri reținute
Cost de risc=
probabilitate de aparare x crestere de cost
- B) Evitarea Riscului
- C) Reducerea probabilității de apariție
- D) Reducerea consecințelor
- E) Riscuri transferabile
- F) Riscuri partajate

Managementul riscurilor I

- Stabilizarea Contextului
- Identificarea riscului
- Evaluarea
- Prioritizarea și alocarea riscurilor
- Elaborarea opțiunilor pentru a minimiza riscurile

Managementul riscurilor II

- Alocarea riscurilor, ... urmată de instrumente pentru a minimiza, monitoriza și controla probabilitatea și/sau impactul
- Managementul riscurilor începe de la planificare și continuă pe durata întregului ciclu de viață a proiectului

Principii de partajare a riscurilor

- Fiecare risc identificat – trebuie să fie acceptat de către partenerul, care este în poziția cea mai bună de a-l gestiona
- Dacă nu există posibilitate de a gestiona în mod eficient - să utilizează asigurarea
- Transferul riscurilor nerealiste pentru partea privată – nu este acceptabil

Analiza preț / calitate

- Posibilități pentru avantajul proiectului PPP
- Preț fix – calitate mai bună
- Calitate constantă – preț mai mic

- Posibilitati pentru a primi avantajul PPP:
- Optimizarea globală a costurilor (pe întreg ciclu de viață)
- Distribuția ideală a riscurilor între sector privat – sector public
- Transferul de cunoștințe din experiența partenerului privat

Analiza economică

- Profitul = Cîștig/ pierderi
= Venitul – (Investiția+Cheltuieli)
(fără a conține aspectul de timp)

Scopul este Profitul cît mai mare

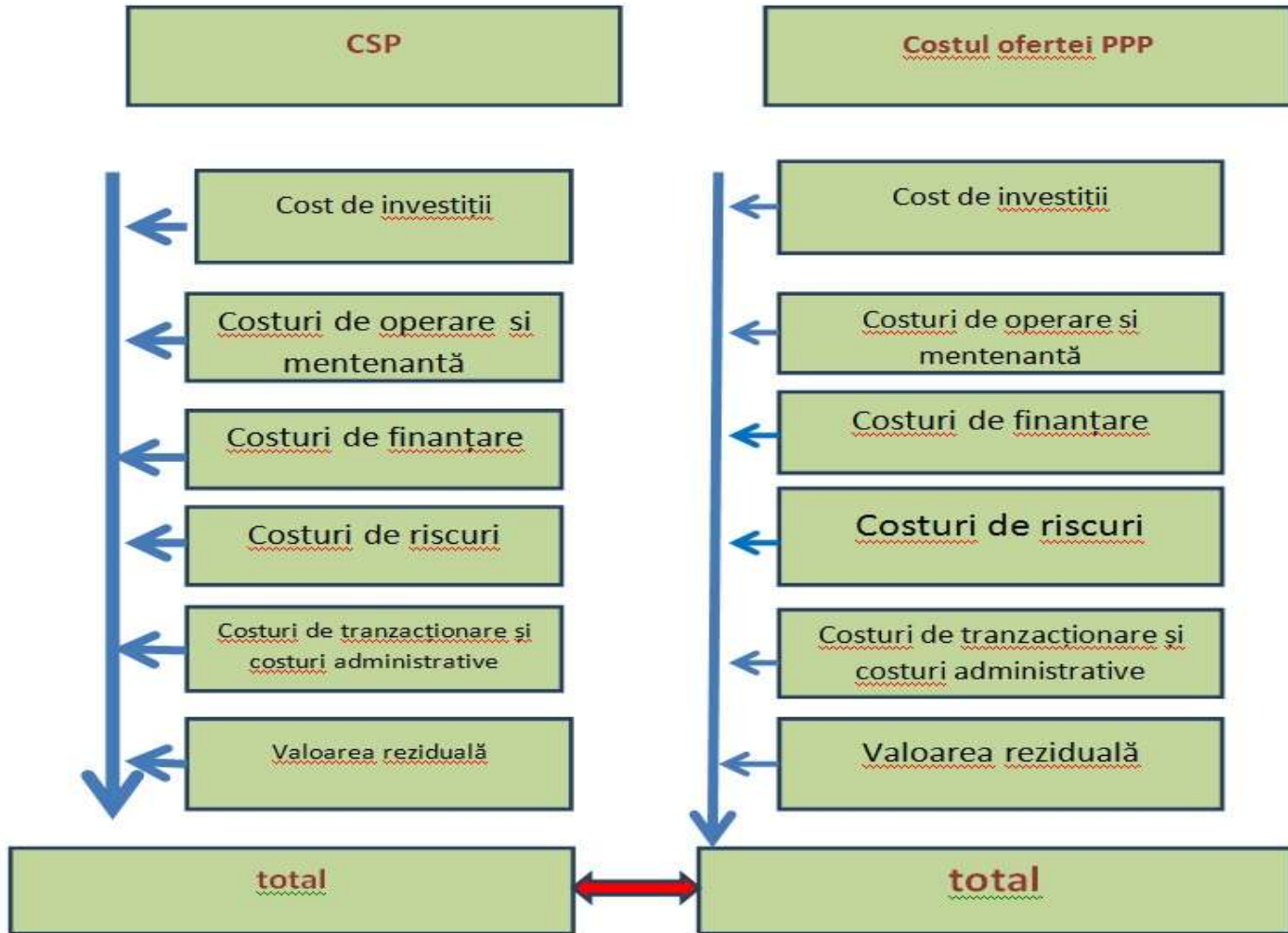
Din punct de vedere

- al partenerului public
- al partenerului privat

Comparator al sectorului public (CSP)

- Comparatorul sectorului public = valoarea de referință
- Cu ajutorul CSP poate fi măsurat avantajul (sau dezavantajul) economic al fiecărei opțiuni
- Aceleași condiții de cadru (calitate, cantitate, timp, riscuri, sarcini,...) pentru fiecare opțiune
- Autoritatea publică să aducă numai proiecte realiste pe piață.

Organigrama comparației

Importanța CSP în proces

- Procesul convențional de atribuire
- Suma tuturor costurilor, veniturilor și riscurilor
- Același cadru de timp
- Criterii de bază – calitate, cantitate și timp
- Proces fictiv
- **CSP = limita superioară a costurilor proiectului PPP**

Metoda de calcul și parametrii cadrului

- Valoarea actualizată netă (VAN)
- = reprezintă valoarea actualizată de investiție sau capital

$$VAN = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t} + \frac{VR}{(1+k)^n} - I_0$$

- t = 1,n (număr de ani)
- CF = flux de numerar
- VR = Valoarea reziduală
- I₀ = Investiție inițială
- k = valoarea ratei dobânzii

Valoarea actualizată netă (VAN)

- VAN poate fi
 - $VAN < 0$ (investiția este dezavantajoasă – pierdere)
 - $VAN = 0$ (investiția este neutră/ echilibru)
 - $VAN > 0$ (investiția este avantajoasă – câștig)
- $VAN(CSP) > 0$
- Comparație între
 - $VAN(PPP\text{-ofertant-}a)$, $a=1,n$
 - $VAN(CSP)$

Componența și determinarea CSP

- Investiții și cheltuieli (planificare și construcții)
- Costuri de finanțare
- Costuri operaționale (incl. Întreținere)
- Costuri tranzacționale și administrative
- Costurile riscurilor
- Incasări din taxe, plăți pentru utilizare și alte venituri

Condiții strict necesare

- Datele disponibile trebuie să fie corecte, cuprinzătoare și sigure
- Termenul de observare și punctul de referință trebuie să fie stabilit
- Selectarea ratei actualizate a dobânzii
- Luarea în calcul a inflației prețurilor

- Resultat de Comparator sectorului public
- Accessibilitate
- Studii de piata si sondaje
 - Dimensiunile si volumul relevant al proiectului
 - Domeniul de aplicare a serviciilor
 - Plan detaliat de operare
 - Concurenta
- Proceduri de atribuire a contractului de PPP

Va multumesc pentru atentie!

Tabelul 3: Fragment dintr-o Matrice a riscurilor pentru un CCR

Nr	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		
			Autoritate contractantă	Împărțită	Contractor
Riscuri de planificare					
4	Costuri cu achiziția de terenuri	Achiziția terenurilor necesare duce la costuri mai mari decât cele estimate.	x		
12	Depășiri generale de costuri	Costul construcției este mai mare decât cel prevăzut de către concesionar în oferta sa.			x
15	Descoperirea de vestigii arheologice	Descoperirea de vestigii arheologice pe amplasament împiedică construcția provocând întârzieri și majorări de costuri	x		
18	Depășiri de costuri datorită unor circumstanțe geologice	Tunel considerat neadecvat din motive geologice după săpăturile inițiale		x	
Riscuri de întreținere					
26	Condiții imprevizibile	Condiții imprevizibile cauzează creșterea costurilor cu forța de muncă pentru întreținerea activelor existente sau a activelor noi		x	

Tabelul 4: Evaluarea simplificată a riscurilor.

Risc	Cost de bază [milioane €]	Valoarea Impactului [%]	Probabilitatea producerii riscului [%]	Valoare Risc [milioane €]	Alocarea la Concesionar [%]	Alocarea la Concesionar [milioane €]
De planificare: Achiziție de terenuri	565	10%	50%	28,25	0%	0
De planificare Proiectare	565	10%	5%	2,83	100%	2,83
De construcție Finalizare	565	25%	10%	14,13	100%	14,13
Tehnic Vicii materiale	565	20%	5%	5,65	100%	5,65
De mediu	565	15%	15%	12,71	50%	6,36
<u>TOTAL</u>				63,57		28,97